

SXEDIO-B.87

16.7.1974: Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ ΤΗΣ ΧΟΥΝΤΑΣ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ ΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΙ ΓΙΑ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΜΕΡΕΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΜΕ ΑΓΩΝΙΩΔΗ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ ΤΟΥ, ΤΗ ΧΟΥΝΤΑ ΟΤΙ ΕΠΙΚΕΙΤΑΙ ΕΙΣΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΑΛΛΑ ΑΥΤΟΙ ΤΟΥ ΑΠΑΓΟΡΕΥΟΥΝ ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΝΑ ΣΤΕΛΛΕΙ ΤΕΤΟΙΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ. ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΟΤΑΝ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΑΠΕΒΙΒΑΣΘΗΣΑΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΟΙ ΧΟΥΝΤΙΚΟΙ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΠΡΟΣΠΑΘΟΥΝ ΝΑ ΤΟΝ ΔΙΑΨΕΥΣΟΥΝ ΟΤΙ ΚΑΤΙ ΤΕΤΟΙΟ ΔΕΝ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ

Ο Στρατιωτικός Ακόλουθος της Ελλάδας στο Λονδίνο στη διάρκεια της χούντας, Ταγματάρχης Αθανάσιος Περδίκης κατέθεσε στην Επιτροπή για τον φάκελο της Κύπρου σειρά σημάτων-φωτιά, όπως χαρακτηρίστηκαν, με τα οποία προειδοποιείτο η χούντα για τις κινήσεις των τούρκων προς την Κύπρο, αλλά όπως ανέφερε στους βουλευτές "μου απαντούσαν ότι είναι μπλόφα των τούρκων".

Η αθηναϊκή εφημερίδα ΠΡΩΤΗ δημοσίευσε στις 9 Ιουλίου 1986 απόσπασμα από την κατάθεση του Ταγματάρχη Περδίκη που δόθηκε στις 5.9.1977 στον 6ο Ανακριτή του στρατοδικείου Αθηνών (αριθμός δικογραφίας ΒΥΕ 1215/76).

Ανέφερε στην κατάθεση του ο Ταγματάρχης Περδίκης:

... Από την ημέρα του πραξικοπήματος εις την Κύπρον λόγω των κοινωνικών μου σχέσεων, των πηγών πληροφοριών, των επαφών μου με το βρετανικό υπουργείο Εθνικής Αμύνης και το Υπουργείο Εξωτερικών της Βρετανίας άρχισαν να συρρέουν πληροφορίες αι οποίαι μου εδημιούργησαν την βεβαιότητα ότι:

α). Υπήρξε εγκληματική η ενέργεια του πραξικοπήματος και οι συνέπειες διά την ακεραιότητα της Κύπρου να ήσαν επικίνδυνες.

β). Αι βρετανικαί διπλωματικαί Υπηρεσίαι μιλούσαν πλέον με καθαράν δυσαρέσκειαν διά την

ενέργειαν εις την Κύπρον και ζητούσαν επιμόνως να φύγουν οι αξιωματικοί από την Κύπρο, να αντικατασταθή ο Πρόεδρος Σαμπών και να έρθη εις το Λονδίνο ο υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδος. Τις πληροφορίες αυτές μεταβίβασα εις την Αθήνα με πρόταση αποδοχής πλην της αντικατάσεως ανακλήσεως των Αξ/κών δυστυχώς δεν εισηκούσθη.

γ). Από τις 16 Ιουλίου του '74 απέστειλα σωρείαν σημάτων στα οποία ετόνιζα ότι επίκειται εισβολή εις την Κύπρον εις χρόνον μετρούμενον εις μερικά 24ωρα.

δ). Την 17ην Ιουλίου είχα την πρώτην αξιόπιστον πληροφορίαν ότι το προσεχές Σαββατοκυριακό ενδέχεται να πραγματοποιηθή εισβολή εις Κύπρον. Την πληροφορίαν αυτήν μεταβίβασα εις ΑΕΔ/2α ΜΕΟ-ΑΣ, ΑΝ ΛΑ/2α ΕΓ-ΚΥΠ/Α κλάδον εκφράζοντας και την εντύπωσιν μου ότι θεωρώ την πληροφορίαν λίαν αξιόπιστον διά την εισβολήν. Και πρότεινα την λήψιν αναγκαίων μέτρων.

Την 18ην Ιουλίου απέστειλα ετέραν πληροφορίαν συλλεγείσαν από το περιβάλλον του τούρκου πρωθυπουργού και το θεωρώ τούτο μεγάλη επιτυχία εις την οποίαν ετόνιζα ότι ο τούρκος πρωθυπουργός είπε εις το στενόν του περιβάλλον "ότι ο χρόνος διά την εισβολήν εις την Κύπρον μετράει αντιστρόφως". Την πληροφορίαν αυτήν μετεβίβασα εις την Αθήνα με την αξιολόγησιν ταύτης ως Α1 επρότεινα πάλι την λήψιν μέτρων και ενθυμούμαι πολύ καλώς ότι εις το εν λόγω σήμα και εις έτερα δύο κατά τρόπον δυάμενον να χαρακτηρισθή ως μη στρατιωτικόν, εφιστούσα επί λέξει την προσοχήν των αρμοδίων υπηρεσιών όπως η εν λόγω πληροφορία ληφθή σοβαρώς υπ' όψιν.

Την ημέραν αυτήν ετηλεφώνησα εις τους τρεις αρχηγούς ήτοι Αρχηγόν Ενόπλων Δυνάμεων, Αρχηγόν Στρατού, Αρχηγόν Ναυτικού και εις τον Ταξ/χον Ιωαννίδην, όπως επίσης και εις τον Αρχηγόν της ΚΥΠ, τους οποίους ενημέρωσα περί των πληροφοριών και τους εκλιπαρούσα να λάβουν ανάλογα μέτρα αντιδράσεως. Δυστυχώς απ' όλους συνήντησα αδιαφορίαν παρετηρήθη ότι έχω πέσει θύμα της

αγγλικής Υπηρεσίας Πληροφοριών και εδιατάχθη να μη αποστέλλω τέτοιες πληροφορίες.

ε. Την **19ην** Ιουλίου του **74** και συγκεκριμένως την **09.30** πρωινήν ώραν Αγγλίας απέστειλα αστραπιαίο σήμα εις τα ανωτέρω Αρχηγεία και ΚΥΠ εις τα οποία ετόνισα ότι ο τουρκικός στόλος απέπλευσε από λιμένας Μερσίνης και Αλεξανδρέτας με κατεύθυνση την Κύπρον, αξιολογούσα την πληροφορίαν αυτήν ως απολύτως ακριβή και αξιόπιστον και επρότεινα την λήψιν των αναγκαίων μέτρων. Περί ώραν **12.00** της αυτής ημέρας μου εδόθη ετέρα πληροφορία ότι Τουρκικός στόλος απέπλευσε μόνον από Λιμένα Μερσίνης, την πληροφορίαν αυτήν διαβίβασα δι' αστραπιαίου σήματος, ενημέρωσα τηλεφωνικώς τους αρμοδίους επιτελείς της ΚΥΠ και των αρχηγείων και περί ώραν **13.00** παρουσία του βοηθού μου Κίτσου Δημητρίου, αρχι/χίου Κάρολου Ευθυμίου, ενός νομικού συμβούλου του Αρχηγείου Ναυτικού και ενός Υποπλοιάρχου Μηχανικού του Αρχηγείου Ναυτικού, οι οποίοι ευρίσκονταν εις το Λονδίνον διά την υπόθεσιν **Merlin**, επεκοινώνησα με τον Αρχηγόν Ναυτικού αντιναύαρχον Αραπάκη εις τον οποίον ανέφερα ότι έστειλα αστραπιαίο σήμα που διορθούται η παρασχεθείσα πληροφορία της **9.30**, τον παρακαλούσα δε να διατάξη να του προσκομίσουν το νέο σήμα της **12.00** ώρας εις το οποίον εμφανίζεται ότι ο τουρκικός στόλος απέπλευσε μόνον από μίαν κατεύθυνσιν και ως εκ τούτου ήτο εμφανής η περιοχή αποβάσεων. Ο Αρχηγός του Ναυτικού με διαβεβαίωσε ότι έχουν ληφθή τα αναγκαία μέτρα και ουδέποτε ο στόλος θα φθάση στην Κύπρο, διότι ευρίσκονται δικά μας κομμάτια κάτωθι του δρομολογίου πλεύσεως.

ζ). Την **17.50** ώραν απέστειλα έτερον σήμα εις το οποίον ετόνιζα ότι όλα τα βρετανικά μέσα ενημερώσεως εθεωρούσαν βεβαίαν την εισβολήν εις Κύπρον εντός της νυκτός **19** προς **20** Ιουλίου. Εις το εν λόγω σήμα ανέφερον ότι ο βρετανικός στόλος είχε αποπλεύσει από Μάλτα κατευθυνόμενος προς Κύπρον με εντύπωσιν του Γραφείου ότι η εισβολή πλέον είναι βεβαία. Ετηλεφώνησα εις τον Αρχηγόν της ΚΥΠ Υπτιγο

Σταθόπουλο εις τον οποίον ανέφερα την πληροφορίαν αυτήν, όστις όμως με διαβεβαίωσε ότι πρόκειται περί ασκήσεως και να μη ανησυχώ. Προσεπάθησα να επικοινωνήσω με τους αρχηγούς αλλά δεν το κατώρθωσα.

Επεκοινώνησα όμως με τον Δντή της 2ας ΜΕΟ Ταξρχο Ραμαλούκα Οθωνα, ο οποίος και έσπευσε να ενημερώσουν τους Αρχηγούς και εν συνεχεία μου είπε ως του είπε ο Αρχηγός των Ενόπλων Δυνάμεων φαίνεται ότι δεν στέκουμε καλά. Εις την τηλεφωνικήν αυτήν επικοινωνίαν ήτο παρών ο Υπτιγός Αρβανίτης Γεώργιος, ευρισκόμενος με ειδικήν αποστολήν του ΝΑΤΟ εις το Λονδίνο και ο οποίος προς τιμή του προσεπάθησε να αφυπνίση τις υπηρεσίες Πληροφοριών, αλλά δυστυχώς για τη Πατρίδα μας δεν εισηκούσθη και αυτός.

Περί την 11ην νυκτερινήν ετηλεφώνησα εις τον Υπασπιστήν του Αρχηγού Στρατού, εάν δεν με απατά η μνήμη μου ελέγετο Γρίβας, τον οποίον εδιέταξα να ειδοποιήση τον Αρχηγόν Στρτού ότι ο τουρκικός στόλος πλησιάζει προς τας ακτάς της Κύπρου. Ομοίως ειδοποίησα την αίθουσα επιχειρήσεων του Α.Σ.

Περί την 04.09 ώραν Λονδνου της 20ης Ιουλίου επληροφορήθην από το BBC ότι αι τουρκικαί δυνάμεις απεβιβάσθησαν εις την Κύπρον. Ετηλεφώνησα τότε εις το Αρχηγείον Στρατού, Επιτελικό Γραφείο Αρχηγού, σε κάποιον Ακην Καλογερόπουλον, ο οποίος είχε άγνοιαν των πραγμάτων. Αμέσως μετά εις την αίθουσαν επιχειρήσεων Αρχηγείου Στρατού, εις την οποίαν ήτο υπηρεσία ο Τχης Στούμπος Κων/νος Τχης Αρώνης Μηνάς, Τχης Σπήλος Παναγιώτης και κάποιος έτερος του οποίου το όνομα δεν ενθυμούμαι.

Ωμίλησα εις τον Τχην Αρώνην Μηνά στον οποίο είπα ότι οι τούρκοι απεβιβάσθησαν εις Κύπρον. Μου απήντησε ότι αυτό είναι αδύνατον και ασφαλώς πρόκειται για φάρσα διότι μόλις είχαν επικοινωνήση εις την Κύπρον και όλα ήσαν ήσυχα. Μετά δεκάλεπτον με εκάλεσε από το Α.Σ. συγκεκριμένα ο Τχης Στούμπος Κων/νος, ο οποίος μου είπε ότι δυστυχώς είναι αλήθεια και με καλούσε να τους δώσω περαιτέρω

πληροφορίες.

Περί την **6.30** ώραν Λονδίνου με εκάλεσε στο τηλέφωνο ο Τξχος Παπακωνσταντίνου, Δντής Γ Γραφείου Α.Σ. ο οποίος με ηρώτησε από που γνωρίζω ότι εγένετο απόβασις εις την Κυρήνεια διότι αυτοί είχαν μόνον πληροφορίες ότι πέφτουν αλεξιπτωτισταί εις τον θύλακα Λευκωσίας. Τον διαβεβαίωσα ότι η πληροφορία είναι αληθής και του ετόνισα να μην ληφθή υπ' όψιν η πληροφορία περί κινητοποιήσεως των βουλγαρικών δυνάμεων διότι είναι ψευδής και αποσκοπεί εις την λήψιν αποφάσεως περί επεμβάσεως εις την Κύπρον. Την πληροφορίαν αυτήν διαβίβασα και τηλεφωνικώς και διά σήματος εις την ΚΥΠ και **2η** ΕΓ των Αρχηγείων τονίζοντας ότι είναι πληροφορία των βρετανικών Υπηρεσιών Πληροφοριών και αποσκοπούσε εις τον ψυχολογικόν επηρεασμόν.

Δυστυχώς δεν ελήφθη και η πληροφορία αυτή υπ' όψιν και έμελλε κατά δεκαπενθήμερον όταν πλέον οι τούρκοι είχαν καταλάβει αρκετό τμήμα της Κύπου το Υπουργείο Εξωτερικών της Βρετανίας να μας γνωρίση απαντώντας σε σχετικό επίσημο ερώτημα της πρεσβείας ότι δεν εγένετο κινητοποίησης των βουλγαρικών δυνάμεων, αλλά αλλοίμονον, ήταν πλέον αργά για να την εκμεταλλευθούν τα Αρχηγεία. Μετά τις **6.30** κατόπιν εγκρίσεως του ΑΕΔ ανεχώρησα από το Λονδίνο και ήλθον εις την Ελλάδα, όπου, αφού ενημέρωσα τους Αρχηγούς έφυγα για την μονάδα μου εις Νέα Βίσσα Εβρου, όπου ετοποθετούμην διοικητής Τάγματος, όπου παρέμεινα μέχρι τις **29** Ιουλίου και κατόπιν νέας διαταγής του ΑΕΔ επέστρεψα εις το Λονδίνο όπου εσυνέχισα την υπηρεσίαν μου παρέχοντας πληροφορίας όπως δύναται να διαπιστωθή από τα αρχηγεία των Υπηρεσιών Πληροφοριών. Καθ' όλην την διάρκειαν των προσπαθειών μου για να πείσω την Ιεραρχίαν περί της επικειμένης εισβολής, ήτο αυτόπτης μάρτυς ο τότε πρέσβης Διαμαντόπουλος Νικόλαος, ο οποίος κατέβαλλε απεγνωσμένα προσπαθείας εις το υπουργείον Εξωτερικών να πείση τους αρμοδίους περί της επικειμένης εισβολής".